

เล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับตรีวารปัสกา

โดย...คุณพ่อเซซฐา ไชยเดช

พี่น้องที่รัก ด้วยหน้ากระดาษที่จำกัด พ่อไม่สามารถกล่าวถึงความหมายของตรีวารปัสกาได้ทั้งหมด แต่พี่น้องสามารถสืบค้นคำอธิบายอย่างละเอียดได้ที่ <http://www.catholic.or.th/> ในบทความนี้ พ่อจึงขอนำเสนอบางประเด็นเป็นข้อสังเกต เพื่อช่วยพี่น้องในการร่วมพิธีฯ ดังนี้

ตรีวารปัสกาเป็นการสมโภชปัสกาประจำปี ธรรมเนียมปัสกา หมายถึง “การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนชีพของพระเยซูเจ้า” ดังนั้น ตรีวารปัสกา คือ การสมโภชธรรมเนียมปัสกาโดยใช้เวลา 3 วัน (นับวันแบบชาวฮิว คือ เริ่มนับวันใหม่เมื่อพระอาทิตย์ตกดิน) ซึ่งเริ่มจากมิสซาเย็นวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ และจบลงที่ “วัตรเย็น” ของวันอาทิตย์ปัสกา ดังนั้นเราจึงไม่ควรมองพิธีกรรมในสามวันนี้แบบแยกส่วน แต่ควรมองแบบภาพรวมที่เป็นหนึ่งเดียวกัน เพราะการตั้งศีลมหาสนิท (วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์) เป็นการล่วงหน้าถึงพระทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า (วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์) ซึ่งสมบูร์นด้วยการกลับคืนชีพของพระองค์ (มิสซาตื่นเฝ้าในคืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์และมิสซาวันอาทิตย์ปัสกา) ดังนั้น จึงขอเชิญชวนพี่น้องคริสตชนทุกท่านให้มาร่วมพิธีกรรมตรีวารปัสกาทุกวัน

วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ มีธรรมเนียมที่ฉลอง คือ การตั้งศีลมหาสนิท การตั้งศีลบวช และพระบัญชาของพระคริสตเจ้าให้เรารักกันและกัน ในการตั้งศีลมหาสนิท พระเยซูเจ้าทรงตรัสว่า “จงทำการนี้เพื่อระลึกถึงเราเถิด” ซึ่งให้ความหมาย 2 ประการแก่เรา คือ 1. การปฏิบัติตามแบบอย่างชีวิตที่รักและเสียสละของพระองค์ และ 2. การที่พระองค์ทรงมอบพิธีมิสซาเพื่อเราจะได้อฉลองธรรมเนียมปัสกาของพระองค์ **พิธีล้างเท้า** ทำให้เราเข้าใจคำสอนของพระองค์ เรื่องความรักและการรับใช้ได้เป็นรูปธรรม และความรักนี้ยังสามารถทำให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นได้จากการแห่เครื่องบูชาของพี่น้อง นอกจากนี้บั้งและเหล่าองุ่นที่พี่น้องจะนำมาถวายแล้ว เราอาจรวบรวมเงินที่อดออมในเทศกาลมหาพรต เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องบูชาเพื่อร่วมส่วนในบูชาของพระเยซูเจ้า และเป็นกิจการแห่งความรักต่อเพื่อนพี่น้องผู้ยากไร้อย่างเป็นรูปธรรมด้วย

เนื่องจากเราสมโภชการตั้งศีลมหาสนิท ศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งความรัก จึงเชิญชวนพี่น้องให้**รับศีลอภัยบาป และรับศีลมหาสนิทในโอกาสนี้ด้วย** หลังจากบทภาวนาหลังรับศีล จะมีการแห่ศีลไปยังที่พักศีล และการเฝ้าศีลมหาสนิท เป็นโอกาสที่พี่น้องจะได้รำพึงถึงความรักของพระเยซูเจ้าผู้ประทับอยู่ในศีลมหาสนิท และร่วมส่วนกับพระทรมานของพระองค์ เปรียบเหมือนพี่น้องเป็นศิษย์ที่ตื่นเฝ้าและภาวนาอยู่ในสวนเกทเสมานีกับพระองค์

วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ ระลึกถึงพระทรมานของพระเยซูเจ้า วันนี้ไม่มีพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ โครงสร้างของพิธีกรรมวันนี้แบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ 1. ภาควจนพิธีกรรม ซึ่งเน้นที่การประกาศพระทรมาน (จากบทอ่านและโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากพระวรสาร) การรำพึงถึงพระทรมาน และการภาวนาขอให้ผลของพระทรมานบังเกิดผลแก่มนุษย์ทุกคน (บทภาวนาเพื่อมวลชน) 2. ภาคนมัสการกางเขน เป็นการนมัสการองค์พระเยซูเจ้าบนไม้กางเขน ผู้ทรงรักเราจนถึงกับมอบชีวิตของพระองค์เพื่อกอบกู้พวกเราให้พ้นจากบาป 3. การรับศีลมหาสนิท ทำให้เราเป็นหนึ่งเดียวกับพระเยซูเจ้า และเจริญชีวิตบนทางกางเขนที่พระองค์เป็นแบบอย่างแก่เรา

ข้อสังเกต การเดินรูป 14 ภาค เป็นกิจศรัทธาที่ดีที่พระศาสนจักรสนับสนุน แต่สิ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรกในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ คือ **พิธีกรรมระลึกถึงพระทรมานของพระคริสตเจ้า**

ดังนั้นการกำหนดเวลาต้องแสดงให้เห็นว่า พิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์มีความสำคัญมากกว่าการเดินรูป และวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์เป็นวันชดเชยใช้โทษบาปโดยบังคับทั่วพระศาสนจักร โดยการอดเนื้อและจำศีลอดอาหาร และไม่มีการประกอบศีลศักดิ์สิทธิ์อื่นใดในวันนี้ นอกจากศีลอภัยบาปและศีลเจิมคนไข้ ถ้ามีพิธีฝังศพต้องทำโดยไม่มีการขับร้อง และไม่มีการตีระฆัง

วันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ พระเยซูเจ้าถูกฝังไว้ในคูหา ในวันนี้พระศาสนจักรรำพึงถึงการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า ทรงอยู่ในพระคูหา และเสด็จลงไปยังแดนผู้ตาย ไม่มีพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ และพี่น้องสามารถอดอาหารเพื่อเตรียมสมโภชปัสกาตามที่พระศาสนจักรแนะนำ

คืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ พิธีคืนเฝ้าปัสกา พิธีกรรมในวันนี้ ประกอบด้วย 4 ภาค คือ

- 1. พิธีแสงสว่าง** แสงไฟ เตรียมเทียนปัสกา แห่เทียนปัสกา และประกาศสมโภชปัสกา ซึ่งให้ความหมายว่า พระคริสตเจ้าทรงเป็นความสว่างที่นำทำลายความมืดของบาปและความตาย
- 2. ภาควจนพิธีกรรม** โดยการอ่านพระวาจาของพระเจ้า เป็นการระลึกถึงเหตุการณ์แห่งความรอดพ้นที่พระเจ้าประทานให้มนุษย์ชาติในประวัติศาสตร์แห่งความรอด และงานแห่งความรอดพ้นอันเปี่ยมด้วยความรักของพระเจ้านี้ สำเร็จโดยอาศัยการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า
- 3. การเสกน้ำ พิธีศีลล้างบาป และการรื้อฟื้นคำสัญญาแห่งศีลล้างบาป** ซึ่งให้เห็นว่าโดยการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า เราได้รับชีวิตใหม่ที่พระเจ้าประทานให้ (โดยศีลล้างบาป)
- 4. ภาคศีลมหาสนิท** ซึ่งให้เห็นว่าชีวิตใหม่ที่พระคริสตเจ้าประทานให้มุ่งไปสู่ความสมบูรณ์ โดยการเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ในศีลมหาสนิท

วันอาทิตย์สมโภชปัสกา พิธีกรรมในวันนี้แสดงถึงความชื่นชมยินดีแห่งการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า **เทียนปัสกา**ซึ่งหมายถึงพระเยซูเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ จะตั้งอยู่ใกล้แท่น หรือ บรรณฐาน เฉพาะในเทศกาลปัสกา หลังจากจบเทศกาลปัสกา (วันสมโภชพระจิตเจ้า) เทียนปัสกาจะถูกเก็บไว้อย่างมีเกียรติในที่โปรดศีลล้างบาป และจุดเทียนของผู้รับศีลล้างบาปจากเทียนปัสกาด้วย ในพิธีศพก็ควรตั้งเทียนปัสกาไว้ใกล้กับหีบศพ เป็นการแสดงว่าความตายของคริสตชนเป็น “ปัสกา” (การผ่านไปสู่ชีวิตนิรันดร) ของเขาด้วย